

ARADI HIRDETŐ.

10-ik szám.

Szombaton Mártz 10-én 1849.

8-ik évi folyam.

 Az előfizetésidő és hirdetések valamint ezen lapra, ugyszint az „Arader Kundschaftsblatt“-ra naponként elfogadtatnak a' szerkesztőség irdájában, Forray utcában, Viszkub háza 1. emeletében.

J e l e n t é s.

Pankl házában, kigyó utcában a' Tököl-féle kert átellenében, 3 szoba, konyha és kamara bérbe kiadó.

 Ugyanott 5 hordó tavali magyaráthi bor eladó.

Alulirt, az aradmegyei középponti előfogatok bérlője, ezennel a' t. cz. közönséggel tudatja, hogy mindazon napokon, melyeken a' tisztelt megye által 5rendbeli előfogatok kirendelve nem volnának, azok alku mellett mindenkor használhatók.

Bővebb tudósítást vehetni a' főútcán, Csernovits Péter úr szomszédságában levő Moldoványi házában.

Steiner Herman.

H i r d e t é s.

Europai hírességű tokaji formint szőlővessző nagyobb mennyiségben Paulison Lóczy Zsigmondnál kapható.

Száz vesszőnek ára 1 ft 20 kr. pp.

Ezen mind termésére, mind finomságára nézve egyaránt jeles szőlőfaj a' hegyaljai bortermesztők figyelmébe ajánlatik.

Megrendeléseket tehetni Aradon Dániel Lázár urnál, 5paesirtautczai saját házában.

28 font szép fonott lószőr
eladó; miről bővebbet a' szerkesztőségnek.

Eladó széna.

Szecsánszky Lázár Gája külvárosi 301 sz. majorjában találtató széna mennyiség, mázsája 1 pengő forinton minden időben eladó. Ertekezhetni a' tulajdonossal a' szén-téren Tököl-féle nagy ház mellett 272 sz. a. lévő tulajdon házában.

Árverési hirdetés.

Néhai Szeiler Jakab, arany-oroslányi vendégfogadósnak hátramaradt 's még el nem adott buktorai, meg ruhaneműi f. mártzhó 13-án, reggeli 8 órákor elfognak adatni.

Blaskovics Imre, tanácsnok.

161 sz. Árverendő széna.

Az aradi álladalmi urodalom ménesi kerülete részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a' paulisi Baraczka nevezetű kaszálón két boglyában létező 72 mázsa középszerű

a' zimándi pusztán három boglyában 108 „ „
szinte ezen pusztán egy 10 öles kazalban 600 „ esső verte
széna f. Martzius 14-én tartandó nyilvános árverés útján elfog adatni.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' kített napra a' paulisi tisztartói hivatal irdájába, hol az árverés reggeli 9 órákor kezdődni fog, ezennel illendően meghivattatik.

A' ménesi állad. tisztartói Hivatal.
Paulison mártzius 6-án 1849.

H i r d e t m é n y.

Mezőhegyesen mintegy 6500 mérőből álló nélkülözhető morzsolt kukoricza, az 1847-ki termésből, a' mezőhegyesi katonai ménesintézetben f. e. mártzius huszadikán (20-án) árverés útján eladatni fog, hová venni kívánók illendően meghivattatnak, azon hozzáadással, hogy:

- a) ezen árverésnél 10száztohi biztosíték azonnal leteendő.
- b) az árverés napjáig írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, melyekhez mindazáltal a' kijelelt biztosíték odacsatolandó.
- c) a' legtöbbet ígérőnek a' kukoricza azon esetre felső jóváhagyás nélkül is azonnal átengedtetik, ha a' megígért ár elfogadható; és hogy
- d) mind a' mutatékja e' kukoriczának, mind a' többi feltételek ezen ménesintézet gazdasági igazgatóság irdájában megtekinthetők.

Mezőhegyesi katonai ménesintézet,
mártziushó 1-én 1849.

136 sz. Bérleti árverés.

Az aradi álladalmi urodalom ménesi kerülete részéről ezennel közhírül tétetik, hogy Gross helység határában Livada név alatti urodalmi szántó föld, ugyszint Dobka névű erdei tisztás egy vagy több évre árverés útján a' legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fognak adatni.

E' nyilvános árverésnek határideje f. e. mártzius hó 14-ik napjára határozottatott, melly árverésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' kített napra a' paulisi tiszttartói hivatal irdájába, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdődni fog, ezennel illendően meghivattatik.

A' ménesi állad. tiszttartói Hivatal.
Paulison februárhó 23-án 1849.

443 sz. H i r d e t é s.

Az aradi álladalmi urodalom ménesi kerülete részéről ezennel közhirre tétetik, hogy a' paulisi határban Baraczka és a' zimándi puszta határában Gropa nevek alatt találtató urodalmi kaszálóföldek, mint olyanok használandók, egy vagy több évre a' legtöbbet igerőknek nyilvános árverés útján haszonbérbe fognak adadni.

A' nyilvános árverés határideje f. e. martziushó 22-ik napjára határozatott, melly árverésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' kített napra a' paulisi tiszttartói hivatal irdájába, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdődni fog, ezennel illendően meghivattatik.

A' ménesi álladalmi Tiszttartóság.
Paulison február 27-én 1849.

H e l y b e l i.

Napi eseményeink e' héten ugyanazon jajgatással kezdődnek, miat a' mult hét vége volt. Mialatt szombaton f. hó 3-án az ágyuk meglehetősen nyugodtak, és 4-én is csak a' mieink ágyuztak a' várbástyákra, hétfőn 5-én a' várból városunk felé heves bombázat kezdődött, melly 12 óra folyásig tartván, elég veszedelmet okozott.

Ez nap a' várból ágyuink felé valódi ágyu szakasztűzet hallottunk. A' várórség Zsigmondháznál is szegezett ki egy ágyut, melly azonban visszahúzódott, midőn délután csapataink egy része a' maroson átkelt. — Részünkről egy tüzer sebesült meg. A' mint mondják, ezen bombázat és ágyuzás egy a' várba bevinni szándéklott élelmi és marha-szállítmánynak védelésére tétetett, mi sikerült is. —

6-án tüzeink a' várba tüzeltek, honnan délután derekasan feleltek. — Szerdán, 7-én viradóra ellenben a' várórség ártatlan házainkat kezdé lödőtteni, és e' szörnyű tüzelést bombák, granátok, kartácsok, gömbök és gyűröppentyűkkel egész 10 óráig folytatá, mi tetemes kárt okozott. Még ezzel be nem érvén, hanem, mintha elleneinket a' veszettség lepte volna meg, a' bombázatot csütörtökön már 3 órakor kezdé meg, mi ötödfélig tartott, aztán pedig csak 7 óra után következett mérsekelt tüzelés, melly estig tartott.

Részünkről mindkét napon csak mérsékeltén tüzeltetett.

Mindenki Morpheus karjaiba bocsátkozék, hogy magát kipihenje; de csak alig alván el, a' várból ejfél tájban pusztítást terjesztő rettenetes bombá-

zat kezdődék, és ámbár csak öt negyed óráig tartott, mégis elég volt az éji álmot megzavarására.

Pénteken 9-én reggel az ágyuzás tüzeink felé történt, kik nekik hátran feleltek, pásztánként városunk is meglődötetett. Folytatása a' jövő lapban.

Seregeink nagyon vigyázók és mind mind jobban igazi harcosokká tökéletesednek, mi a' parancsnokok főérdemeiknek tulajdonítható.

V e g y l e t.

—** Debreczenben febr. 26-án a' képviselőknek 13-ik ülésén az Eszék feladása iránt tett kérdésre következőleg felelt a' hadügyminister: Eszékvárának lehető legjobb védelmére a' honv. bizottmány mindent megtett. Volt benne 5000 fegyveres katona, még pedig tiszta magyarok, köztök három zászlóalj honvéd, volt 2400 mázsa puskapor, tömérdek ágyu és három hónapra bőven elégséges eleség. A' várparancsnok volt a' mindig becsületeségéről ismeretes (?) Éder, mellette Földváry's több tiszta magyar törzs- és főtisztek. Ezekon kívül a' katonai törvényszék szerint minden tisztnak, akár al-, akár főtiszt legyen, kötelessége a' várparancsnokot befogatni, ha látná, hogy a' parancsnok akár árulásból, akár gyávaságból a' várat feladná, holott annak fenntartása lehetséges.

Ezek után megjegyze a' hadügyminister, hogy az előadattak szerint olly jól volt Eszék mindenellátva, oltalmazása annyira biztosítva, hogy a' kormány többet nem tehetett. A' vár feladása minden esetre árulásból történt. A' hadügyminister e' veszteséget nagynak tartja; nem ugyan annyira strategiai, mint inkább moralis tekintetből; a' mennyiben ezen árulási nyavalya ragadós lehetne. — Ezért hathatós rendszabályokhoz kell nyulni az ilyen esetek megakadályozására.

Madarász L. a' honv. bizottmány nevében határozat hozatalára szólította fel a' képviselőket. Miután bizonyos, hogy az eszéki vár feladása árulásból történt, 's az árulást a' tisztek követték el, következő határozatot lát a' honv. bizottmány czélszerűnek: mind azon tisztek, kik az eszéki várban a' feladáskor jelen voltak, mindaddig becstelének nyilvánítatnak, míg a' katonai törvényszék előtt be nem bizonyítják, hogy kötelességöknek eleget tettek. (Alf. Hirl.)

—** Hivatalos tudósítás. Gróf Vécsey tábornok főhadi szállásáról februárhó 25-ről következő jelentést intézett a' honv. bizottmányhoz.

„Épen most veszem Mesterházi őrnagynak másolatban f. alatt ide mellékelte értesítését a' Czibakházán tegnap történt ellenséges megtámadásról, mellyet derék seregeink a' nevezett Mesterházy és Leiningen őrnagyok vezénylete alatt nemcsak bátran és vitézül visszavertek, hanem egyszersmind az ellenségnek tetemes veszteséget is okoztak.“

Tábornok úr jelentése szerint e' csatában különösen kitüntették magukat a' 19-ik serezed 3-ik z-alja, 's különösen Talabér hadnagy, ki személye-

vitézségeért érdemel különös elismerést, mint nem különben az utászok századosa Pották Lajos is.

Maga az *f.* alatt fölhivott értesítés febr. 24-én ekként szólt.

„Ma reggeli háromnegyed 6 órakor a' sánczokhoz (Czibakháza mellett) rendelt előőrseim észrevették, hogy Varsány felől az ellenség előnyomul; mire a' mieink csatakész rendbe állítottak, 's tüstént ágyut küldék a' szükséges fedezettel Nagy-Kér felé az ellenség előnyomulásának, 's ha lehet visszavonulásának is gátlására; a' többi ágyuimat részint a' helység baloldalán, részint a' hid mögé elhelyezém.

Az ellenség ereje 6 osztály lovasságból, 2 zászlóalj gyalogságból, u. m. a' Károly főhg és bánnati ezredbeliekből, egy 6 fontos, egy 12 fontos és egy röppentyű ágyu ütegből állt.

A' csata reggeli 8 órakor kezdődék; mindjárt kezdetben leszerelék tüzeink az ellenség 2 ágyuját, azonban folyvást tartott a' tüzelés. 10 óra tájban az ellenség 2 gyalog z-alja és 2 ágyuütege előbbre nyomult 's a' hidat ostrommal ügyekeztek elfoglalni, de kartácsaink által ebben meggátoltak. E' közben elküldém gr. Leiningen őrnagyot a' 19-ik gyalogezred 3-ik zászlóaljának három századával, 's a' pozsoni vadászokkal csatárlánczban a' hidon át, 's visszaverők az ellenséget. A' csata hevében gr. Leiningen őrnagy az ellenség néhány fegyvereseit mienknek tartván, azok által körülvétezt 's elfogatott épen akkor, midőn már az ellenség gyalogsága folytonos visszavonulásban volt; ekkor a' közülök visszamaradtak szám szerint mintegy 60-an Leiningen őrnagyot magukkal vivék a' hid közelében levő korcsmához. Látva ezt a' mieink, a' Schwarzenberg nevét viselő gyalogságot többé visszatartóztatni nem lehetett, „el van fogva őrnagyunk“ kiáltással rohantak előre, követve a' többi majdnem minden gyalogság által, és szemközt az ellenség majdnem minden ágyuival, 's 6 osztály lovasaival — kik azonban a' tamadást ujabban megkísérteni nem merék — a' mieink megmenték őrnagyukat az által, hogy a' korcsmát ostrom alá vevék.

A' 6. hadosztálybeli utászok szakasza Pották századosnak személyes vezénylete alatt a' leghevesebb ágyu és puskatüzelés közt kétszer rontá el, 's annyiszor helyre állítá a' hidoni közlekedést.

A' korcsma ostrománál az ellenség részéről 17 estek el, közöttök 2 tiszt és pedig egyik Lord Digby — a' Jellasics husároktól, másik Ivanovics százados. Ezekon kívül 2 tiszt 's 31 közcívész elfogatott.

A' 19. gyalogezredbeli hadnagy Talabér különösen kitüntette magát. Ő törte be a' korcsma ajtaját. Ő rohant első az ostromlott korcsmába.

Erre az ellenség teljesen visszavonult. 'S ezt még ideje korán tevék, mert már ekkor a' Damianits tábornok serege is közledeék, melly azonban a' csatában részt nem vett.

Az ellenség visszavonulása délelőtti 11 órakor

történt, halottait, és sebesülteit 9 szekéren vivén maga után.

Részünkről eddig 2 halott és 17 sebesült van, ezek közt Goldstein főhadnagy az 52-ik ezredbeli 3-ik z-aljtól, kinek balfülén gyenge sebet ejtett egy puskagolyó. Azonban fájdalom sebesülteink közül alig ha még néhányan el nem halandának.

Említetlenül hagyám azt, hogy én az ágyuütegek czélszerűbb elhelyezése végett, 's azért, mert egy ágyugolyó által elkábíttatám, kénytelen valék a' balszárnyra sietni, 's a' hidvédelmével gr. Leiningen őrnagy urat megbizni, ki is az ellenség megsökkenését helyesen használva, zászlóaljával rohammal ment keresztül a' hidon, ő vala első ott, 's így történt, hogy a' derék őrnagy megcsalva az ellenséges sereg ugyanazon színű hajtókája által, minőt a' mieink is viselnek, elfogatott, 's z-aljának bátorsága és vezéréhez ragaszkodása mentették meg. Midőn a' z-aljnak az ellenség előtt történt „éljen“ felkiáltásai közt visszahozatott, én a' hidon üdvözöltem őt! 's a' derék őrnagy azt ezen szavakkal viszonzá: „most már kétszeresen tettek vagyok.“

—*.* Kassa, febr. 21. Hurbán, a' nagy hős, kit Guyon két izben, 's többször a' felső magyarországi nemzetőrök megugrasztottak, meglesve buj helyéből a' perczet, midőn Görgey táborával kivonult, nagy hegykén megszállta Kassát.

A' kassai népnek fegyvere nincs, már Schlick első megjelenésekor elorzá azt, mit hőseink, kik nagyszámban vannak táborainkban, magukkal nem vittének; kizsarolva mindenéből megölve lelkileg a' vad ellenség folytonos garázdasága, és durva bánásmódja által, rémülés nélkül nézte a' Krisztus katonáinak ausztriai obersterét, midőn deres lovon — igen rosszul lovagolva bemutatta magát.

A' bejött ellenség száma mintegy három, vagy négy századnyi; a' vidék népessége, ha organisálva volna, könnyen szétverhetné; azonban várnak maguk után mintegy 1000 brudert, és 2000 bratyit.

—*.* Pestmegye solti járásában a' lakosok megtagadák az engedelmséget Windischgrätznek, miért is katonai erő néhány száz vasas küldeték ellenök, de biz ezeket a' magyarok hatalmasan elűzték, néhányat leölvén közülök. (Közl.)

—*.* Az alföldi hirlap szerint Windischgrätz e' napokban Pestet ágyuztatta, mert a' lakosság az erővel kicsikart ujonczok kivitelét tetteleg akadályozta. E' ténynyel összevágónak mondják azon körülményt, melly szerint ugyanazon napon Kecskemét, Kőrös és más közellévő helyekről a' vasasok lóhalálában száguldoztak be Pestre.

—*.* Bem tábornok serege Medgyesen egyesült a' székely sereggel, melly utjában Háromszék felől Prázmárnál ütközött az ellenséggel 's ezen ütközetben a' munitio hiánya miatt visszavonulásra kényszerült.

Ezen Prázsmár melletti ütközet a' székelyek fejébe nem kis szeget ütött, mert az ellenség katonáinak nagy része eddig nem látott idegenszerű alakban állott elő, 's mert bennök osztrák katonákra nem ismerhettek, sokan azon gondolatra jöttek, hogy ezek moszka katonák. Hosszu, majd földig nyuló köpeny, deres nadrág, sisak alaku főveg a' gyalogságnak, 2 $\frac{1}{2}$ öles dzsida a' lovasságnál, idegenszerű arcz 's testalkat meglepte a' székelyeket. Nevelte a' gyanut némelly brassói levél, melly a' moszka beérkezését hírül adta, valószínűleg rossz szándékból.

Kisült végtére, hogy a' szász atyafiak a' szomszéd oláhországi bojárok őreit nagy számmal megfogadák 's egy p. forint napibér mellett a' székelyek ellen táborba vezették. Megtudván azonban a' török parancsnok e' beavatkozást, azonnal kemény parancsot bocsátott az iránt, hogy 24 óra alatt hazájukba visszatérjenek. Erre az idegen katonaság eltűnt Brassó vidékéről. (Esti lapok.)

—*.* Bácsmege most már néhány falura olvadt. Bajaváros is megadta magát, a' nélkül, hogy az ellenség megtámadta volna. E' megadásról sok busító beszéd kering közöttünk az onnan hozzánk menekültek ajkain. Annyi bizonyos, hogy a' megadásnak főoka és eszköze az odavaló lelkész prépost volt, ki már azelőtt a' harangoknak az állomány részére átadása ellen fölizzgatta a' népet, most pedig a' magyar lakosok lelkesedése lehangolására, a' bunyevác ajkuakat, ráczokkal szövetkezésre ösztönzé. Ezen okból a' magyarok kiköltözködni kényszerültek. Jelenleg Bajaváros tanácsa mint menekülő Szabadkán tartózkodik, 's alkalmasint Debreczenbe menend, ott hivatalos jelentést teendő az eseményekről.

Hírül hozák, hogy Damjanics ünnepezt több ezer emberrel 's számos ágyuval közel Bácsmege visszafoglalására. Hozza Isten mielőbb. Még most idején lenne, mert a' gazok másképp minden gabonakészletet és marhát kitakarítanak a' megye kebeléből. És ennek természetes követ-

kezése éhség lenne. A' nép ugys már koldusbot jutott, itt-ott rabolni kezd, 's félt, nehogy maga egészen elszánva, minden engedelmességet felföldön mondjon. (Alf. Hí.)

—*.* Legujabb. Nagyszerű események re kezd terjengeni, mik ha valósulnak tavaszra fordulhat történhetik Europa ügyeiben. Most csak röviden.

A' nápolyi király, meggyilkoltatott.

A' toscani nagyfejedelem — ki ceteris paribus legszabadelműbb volt, de az új kort felfogni tetszőleg nem tudá — megszökött Florenczből. Forradalom győzött.

Rómában a' köztársaság kikiáltatott.

A' bécsi bankerek Austriától a' kölcsönt megtagadták. Ennek folytában kényszerített kölcsönlőn tervezve; de hír szerint a' különben nem igaz vitéz kremziri nemzetgyűlés ezt is egész alázattal megtagadta.

Tavaszodik.

(Közlön.)

Gabona-, liszt-, széna- és szalma árak
Martziushó 9-ől 1849.

Nevenként:	Egy posonyi mérő vallás pénzben					
	legjobb		középsz.		silány	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	7	—	6	45	6	30
Kétszeres	6	30	6	—	5	40
Rozs	5	45	5	30	5	10
Arpa	3	—	2	45	2	30
Zab	3	—	2	45	2	40
Kukoricza	3	30	3	15	3	—
1 mázsa lángliszt	17	—	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt	15	—	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyérl.	13	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte	10	—	—	—	—	—
Széna mázsa	3	—	—	—	—	—
12 mázsa Zsubszalma	—	20	—	—	—	—

Febr.	Neve és sorsa a' meghalálozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	Lakása és halálozati helye
25	Nagy János, földész' f.	Kath.	9 hó	fogzás	Gája k. v.
26	Bartscht Mathild, mézeskalácsos' l.	—	6 e.	torokgyik	Batthyánytér.
—	Merkel Agoston, berlini rézműves	Ágost.	25 —	tüdőlőse	Megyeikórház.
27	Krisován Gavra, földész	G. n. e.	32 —	tüdőlőse	Séga k. v.
—	Zsák Jakab, hentes	—	50 —	szinte	Szinházutcza.
28	Balo Antal, földész' f.	Kath.	9 —	aszalvány	Gája k. v.
—	Illés Roza, földész' l.	—	3 n.	görcsök	szinte.
—	Morán Manca, szinte	G. n. e.	2 hó	szinte	szinte.
Martziushó:					
1	Árgyelán János, halász	G. n. e.	28 e.	tüdővész	Óvárutcza.
3	Sztoity Mija, földész	—	46 —	vízkór	Téglautca
—	Galá Anna, földész' l.	—	8 —	torokgyik	Pernyáva k. v.
—	Edlspacher Zsiga úr	Kath.	66 —	tüdővész	Fóutcza.